

Obsah

AUTOŘI	V
PŘEDMLUVA	XI
INTRODUCTION	XII
ÚVOD	XIII
1. PATOGENEZE A BIOLOGIE METASTATICKÉHO PROCESU	1
<i>Aleš Rejthar</i>	
1.1. Typy nádorového růstu	1
1.1.1. Charakteristika benigních nádorů	2
1.1.2. Charakteristika maligních nádorů	2
1.2. Šíření maligních nádorů	3
1.2.1. Lokální šíření maligních nádorů	3
1.2.2. Nádorový rozsev	7
1.3. Souhrn	14
1.4. Summary	15
2. OBECNÉ KLINICKÉ ASPEKTY DIAGNOSTIKY A TERAPIE NÁDOROVÝCH METASTÁZ	17
<i>Jan Žaloudík</i>	
2.1. Souhrn	24
2.2. Summary	25
3. MOŽNOSTI INTERVENČNÍ RADIOLÓGIE V LÉČBĚ METASTÁZ	27
<i>Igor Suškevič</i>	
3.1. Diagnostické možnosti	27
3.2. Terapeutické možnosti	28
3.3. Souhrn	30
3.4. Summary	30
4. LÉČBA BOLESTI U KOSTNÍCH METASTÁZ	33
<i>Marek Hakl, Pavel Ševčík</i>	
4.1. Farmakoterapie bolesti	33
4.1.1. Neopiodinid analgetika	34
4.1.2. Opioidy	34
4.1.3. Adjuvantní analgetika	36
4.2. Paliativní radioterapie	36
4.3. Závěr	36
4.4. Souhrn	37
4.5. Summary	37
5. VÝZNAM FUNKCÍNÍ ZOBRAZOVACÍH METOD V DIAGNOSTICE METASTÁZ – POZITRÓNTOVÁ EMISNÍ TOMOGRAFIE – PET SCAN	39
<i>Jan Žaloudík, Karol Bolčák</i>	
6. PLICNÍ METASTÁZY	47
<i>Ivan Čapov, Václav Jedlička, Adam Peštál, Jan Doležel</i>	
6.1. Možnosti chirurgické léčby plícních metastáz	47
(Václav Jedlička)	
6.1.1. Standardní chirurgická metastazektomie	47
6.1.2. Chirurgická plícní metastazektomie s užitím lasera	48
6.1.3. Ultrazvukový chirurgický aspirátor cavitron (CUSA)	48
6.1.4. Radiofrekvenční ablace plícních metastáz (RFA)	48
6.1.5. Stereotaktická radiochirurgie	49
6.1.6. Regionální plícní perfuze	49

6.1.7.	Závěr	49
6.2.	Diagnostika plicních metastáz	49
	(<i>Jan Doležel</i>)	
6.3.	Předoperační příprava	53
	(<i>Adam Peštál</i>)	
6.3.1.	Kardiologické vyšetření a příprava	53
6.3.2.	Pneumologické vyšetření a příprava	54
6.3.3.	Všeobecná předoperační příprava	56
6.3.4.	Pooperační péče	56
6.4.	Historie chirurgické léčby plicních metastáz	56
	(<i>Ivan Čapov</i>)	
6.5.	Indikace a kontraindikace chirurgické léčby plicních metastáz	57
	(<i>Ivan Čapov</i>)	
6.6.	Plicní metastazy bronchogenního karcinomu	59
	(<i>Václav Jedlička</i>)	
6.6.1.	Rozlišení mezi metastázou a synchronním ložiskem primárního plicního karcinomu	60
6.6.2.	Rozlišení mezi maligní a benigní (satelitní) lézí	60
6.6.3.	Metastázy v laloku s primárním nádorovým ložiskem	60
6.6.4.	Metastázy v plicním laloku, který neobsahuje primární nádorové ložisko	60
6.6.5.	Multifokální (nemalobuněčný) plicní karcinom	61
6.6.6.	Závěr	61
6.7.	Operační přístup, VATS, kompletnost operace	61
	(<i>Ivan Čapov</i>)	
6.7.1.	Operační přístup	61
6.7.2.	Videotorakoskopický přístup	62
6.7.3.	Úplnost resekce	63
6.8.	Rozsah operačního zákroku	64
	(<i>Ivan Čapov</i>)	
6.9.	Rekurence onemocnění, možnosti retorakotomie	67
	(<i>Ivan Čapov</i>)	
6.10.	Přežívání, prognóza, prognostické faktory	68
	(<i>Ivan Čapov</i>)	
6.10.1.	Vliv počtu plicních metastáz na dlouhodobé přežívání	68
6.10.2.	Vliv »skóre velikosti nádoru« na přežívání	69
6.10.3.	Vztah mezi »disease free intervalem« a délku přežívání	69
6.10.4.	»Tumor doubling time« a jeho vliv na přežívání	70
6.10.5.	Biologická agresivita nádoru a její vliv na přežívání	70
6.10.6.	Prognostické skupiny	70
6.11.	Charakteristika plicních metastáz podle jejich primárního nádorového původu	73
	(<i>Ivan Čapov</i>)	
6.11.1.	Kolorektální karcinom	73
6.11.2.	Sarkomy	74
6.11.3.	Renální karcinom	75
6.11.4.	Testikulární nádory	75
6.11.5.	Plicní metastázy endokrinního původu	76
6.11.6.	Prs	76
6.11.7.	Karcinom dělohy	76
6.11.8.	Melanom	77
6.11.9.	Meningeom	77
6.12.	Izolovaná plicní perfúze v léčbě plicních metastáz	77
	(<i>Ivan Čapov</i>)	
6.12.1.	Preparace a technika izolované plicní perfúze u člověka	79
6.12.3.	Intrapleurální hypertermická perfúze cytostatiky	79
6.13.	Souhrn	79
	(<i>Ivan Čapov</i>)	
6.14.	Summary	80
7. JATERNÍ METASTÁZY		85
	<i>Jan Wechsler, Igor Penka</i>	
7.1.	Úvod	85
7.2.	Současný stav	86
7.3.	Incidence resekabilních metastáz	86
7.4.	Poznámky k anatomii jater	86
7.5.	Klasifikace resekčních postupů	87
7.6.	Diagnostické postupy	87
	Nukleárně-medicínské metody	88
7.7.	Onkologické základy	89
7.8.	Volba operačního postupu	89
7.9.	Obecné zásady	90
7.10.	Předoperační příprava	90
7.11.	Technické aspekty operace	91
7.12.	Technika disekce jaterní tkáně	91
7.13.	Ošetření resekční plochy	91
7.14.	Morbidita a mortalita v souvislosti s resekcí jaterní metastázy	92
7.15.	Regionální postup	92
7.16.	Systémová léčba	93

7.17.	Tumorspecifické aspekty jaterních metastáz	93
7.17.1.	Jaterní metastázy kolorektálního karcinomu	93
7.17.2.	Jaterní metastázy nekolorektálního karcinomu	94
7.18.	Následná péče a dispensarizace ..	94
7.19.	Souhrn	94
7.20.	Summary	95
 8. NEUROCHIRURGICKÁ PROBLEMATIKA MOZKOVÝCH METASTÁZ 99		
<i>Zdeněk Novák</i>		
8.1.	Úvod	99
8.2.	Klinická symptomatologie	100
8.3.	Diagnostika	100
8.4.	Diferenciální diagnóza	101
8.5.	Komplexní terapie	101
8.6.	Léčba edému mozku	101
8.7.	Chirurgická léčba	102
8.8.	Radiochirurgie	104
8.9.	WBRT (whole brain radiotherapy)	105
8.10.	Chemoterapie	105
8.11.	Imunoterapie	105
8.12.	Souhrn	105
8.13.	Summary	106
 9. KOSTNÍ METASTÁZY 107		
<i>Pavel Janiček</i>		
9.1.	Úvod	107
9.2.	Klinické příznaky	108
9.3.	Vyšetření a diagnóza	109
9.4.	Biomechanické úvahy	112
9.5.	Léčba	113
9.5.1.	Celková léčba	113
9.5.1.1.	Radiouklidy	113
9.5.1.2.	Bisfosfonáty	114
9.5.2.	Lokální terapie	115
9.5.2.1.	Radioterapie	115
9.5.3.	Operační léčba	116
9.6.	Souhrn	120
9.7.	Summary	120
 10. METASTÁZY DO REGIONÁLNÍCH MÍZNÍCH UZLIN 123		
<i>Ivan Čapov</i>		
10.1.	Cz námená pojem zvětšená lymfatická uzlina?	124
10.2.	Sentinelová mízní uzlina	125
10.3.	»Skipping« metastázy	126
10.4.	Problematika lymfadenektomie	126
 11. SPORADICKY SE VYSKYTUJÍCÍ METASTÁZY 133		
<i>Václav Jedlička</i>		
11.1.	Úvod	133
11.2.	Metastázy do nadledvin	133
11.3.	Metastázy do sleziny	134
11.4.	Metastázy do ledvin	134
11.5.	Metastázy do pankreatu	134
11.6.	Metastázy do gastrointestinální oblasti	134
11.7.	Peritoneální metastázy	135
11.8.	Metastázy do testikulární oblasti	136
11.9.	Metastázy do ovaríí	136
11.10.	Metastázy do oka	136
11.11.	Metastázy do srdce	137
11.12.	Metastázy do štítné žlázy	137
11.13.	Metastázy do pleury	137
11.14.	Nádory do svalů a měkkých tkání	138
11.15.	Souhrn	138
11.16.	Summary	138
 12. KOŽNÍ METASTÁZY 141		
<i>Hana Jedličková</i>		
12.1.	Výskyt	141
12.2.	Mechanismus šíření	141
12.3.	Klinický obraz	142
12.4.	Chování metastáz	142
12.5.	Nejčastěji se vyskytující metastázy do kůže	142
12.5.1.	Metastázy u karcinomu prsu	142
12.5.2.	Metastázy maligního melanomu	143
12.6.	Zvláštní typy kožních metastáz	143
12.6.1.	Morbus Paget	143
12.6.2.	Sister Mary Joseph nodule	143
12.6.3.	Karcinom z Merkelových buněk	143
12.6.4.	Léčba kožních metastáz	144
12.7.	Souhrn	144
12.8.	Summary	144
 13. METASTÁZY NÁDORŮ DĚTSKÉHO VĚKU 147		
<i>Jaroslav Štěrba, Viera Bajčiová, Jarmila Skotáková</i>		
13.1.	Úvod	147
13.2.	Metastázy dětských nádorů dle jednotlivých orgánů	148

13.2.1.	Mozek	148
	Způsob vyšetření pacientů s metastázami v CNS	149
13.2.2.	Spinální kanál	149
13.2.3.	Orbita	151
13.2.4.	Ovaria	152
13.2.5.	Lymfatické uzliny	153
13.2.6.	Peritoneum	155
13.2.7.	Srdce a perikard	156
13.2.8.	Plice	158
13.2.9.	Kostní metastázy	159
13.2.10.	Jaterní metastázy	159
13.3.	Klinický význam, léčba metastáz u nejčastějších solidních nádorů dětského věku	160
13.3.1.	Wilmsův nádor	160
13.3.2.	Neuroblastom	160
13.3.3.	Ewingův sarkom	161
13.3.4.	Kostní metastázy	161
13.3.5.	Osteosarkom	161
13.3.6.	Rabdomiosarkom	162
13.3.7.	Plicní metastázy	162
13.3.8.	Non-regionalní lymfatické uzliny	162
13.3.9.	Nádory měkkých tkání, jiné než rabdomiosarkom (non-rhabdom soft tissue sarcomas)	162
13.4.	Souhrn	163
13.5.	Summary	163
14. METASTATICKÉ POSTIŽENÍ PERITONEA		
	A PLEURY	167
	<i>Ivan Čapov</i>	
14.1.	Karcinomatóza pleurální dutiny	167
14.2.	Karcinomatóza peritoneální dutiny	168
14.2.1.	Indikace k léčbě	169
14.2.2.	Postup při hypertermické intraperitoneální chemoterapii	169
15. ZÁVĚR	171	
	<i>Ivan Čapov</i>	
SEZNAM ZKRATEK 173		
REJSTŘÍK 175		